

Sygn. akt XVII AmE 418/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Witold Rękosiewicz

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 20 września 2018 r. znak: (...) (...) (...)

oddala odwołanie

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt **XVII AmE 418/18**

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) decyzją z dnia 20 września 2018 r. nr (...) (...) (...), na podstawie art 56 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 56 ust. 2, ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755 ze zm.; dalej: Pe) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm., dalej: k.p.a.), w związku z art. 30 ust. 1 Pe, orzekł, że :

1. (...) Przedsiębiorstwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. (dalej: Przedsiębiorca, powód) naruszyło postanowienie art. 10 ust. 1 Pe, nie przestrzegając obowiązku utrzymywania zapasów paliw w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej i ciepła do odbiorców, określonej zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 12 lutego 2003 r. w sprawie zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 39, poz. 338 z późn. zm.; dalej: Rozporządzenie). Ujawniony niedobór stanu zapasów paliw w stosunku do poziomu wymaganego przez Rozporządzenie wyniósł w dniu 18 stycznia 2018 r.- 0,389 Mg oleju opałowego dla kotłowni zlokalizowanej we W. przy ul. (...),

2. Przedsiębiorca naruszył postanowienia art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe nie przestrzegając obowiązku przekazania informacji o obniżeniu ilości zapasów paliw w źródle wytwarzania ciepła - kotłowni zlokalizowanej we W. przy ul. (...) poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 6 Pe oraz o sposobie i terminie ich uzupełnienia wraz z uzasadnieniem,

3. za działanie opisane w punkcie 1 i 2 wymierzył Przedsiębiorcy łączną karę pieniężną w kwocie 12 000 zł.

(...) Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. w złożonym odwołaniu zaskarżyło powyższą decyzję Prezesa URE w zakresie punktu 3, w zakresie łącznej kary pieniężnej w kwocie 12 000 zł. Zaskarżonej decyzji powód zarzucił:

1. naruszenie art. 56 ust. 6a Pe przez jego niezastosowanie do oceny naruszenia określonego w pkt 1 decyzji, oraz niewłaściwe zastosowanie w odniesieniu do naruszenia z pkt 2 decyzji, co doprowadziło do wymierzenia kary pieniężnej, pomimo że w okolicznościach niniejszej sprawy w obu przypadkach zachodzi przypadek znikomej szkodliwości czynu oraz zrealizowania obowiązku/zaniechania naruszenia,
2. błędne przyjęcie, że stopień szkodliwości czynu przypisanego przedsiębiorcy w pkt 2 decyzji nie jest znikomy, w sytuacji, gdy w żadnym stopniu nie była zagrożona realizacja obowiązków ustawowych, na które powołuje się Organ w decyzji, a ponadto nie istnieje stan naruszenia prawa.

Na podstawie podniesionych zarzutów powód wniósł o zmianę decyzji w zaskarżonej części poprzez odstąpienie od wymierzenia kary za naruszenia stwierdzone w pkt 1 i 2 decyzji.

Powód nie kwestionował ustaleń faktycznych poczynionych w zaskarżonej decyzji. Zdaniem powoda, mimo niedoboru zapasu oleju opałowego w źródle wytwarzania ciepła przy ul. (...) we W., w okresie badanym przez Prezesa URE utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do odbiorców, co najmniej przez czas określony rozporządzeniem w sprawie zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych było zapewnione. Ponadto okoliczności sprawy pozwalają na uznanie, iż szkodliwość stwierdzonych naruszeń była znikoma. Powód wskazał, że w źródle ciepła przy ul. (...) we W. funkcjonują dwa kotły mogące pracować jednocześnie, niezależnie od siebie. Kocioł podstawowy jest opalany biomasą (pelletem drzewnym), a drugi kocioł - olejem opałowym. Od sezonu grzewczego 2015/2016 Przedsiębiorca sukcesywnie zwiększa udział ciepła produkowanego z biomasy, zmniejszając ilość ciepła produkowanego z oleju opałowego. W efekcie, obecnie podstawowym paliwem w kotłowni w sezonie grzewczym jest pellet drzewny, zaś ciepło produkowane z oleju opałowego jest ilością uzupełniającą zapotrzebowanie na ciepło z tej kotłowni. W dniu, w którym, jak ustalił Prezes URE, istniał niedobór zapasu oleju opałowego w kotłowni, występowała zarazem znacząca nadwyżka zapasu pelletu drzewnego (zapas pelletu odpowiadał 7,656 t. oleju opałowego, przy wymaganym zapasie oleju 2,901 t.), gwarantująca ciągłość dostaw ciepła do odbiorców. Powód wskazał, że wynikający w art. 10 ust.1 Pe obowiązek utrzymania zapasów służy zapewnieniu ciągłości dostaw ciepła do odbiorców. Wobec nadmiaru zapasu pelletu drzewnego nie było żadnego zagrożenia ciągłości tych dostaw. Ponadto stwierdzony niedobór zapasu oleju opałowego był nieznaczny, krótkotrwały i przejściowy. Wynosił -13,41 % w stosunku do ilości wymaganej. Przedsiębiorca dodał, że miał zawartą umowę na dostawę oleju opałowego do kotłowni przy ul. (...) w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., zapewniającą dostawę 34 980 litrów paliwa, czyli z założoną znaczną rezerwą w stosunku do planowanego zużycia, a dostawca zobowiązany jest do realizacji zamówienia w ciągu 48 godzin od zgłoszenia zapotrzebowania. W ocenie powoda, z powyższych względów zakres naruszenia jest znikomy. Powód zarzucił pozwanemu, iż nie zbadał, czy w odniesieniu do obowiązku utrzymywania zapasów (pkt 1 decyzji) występowały przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary. W efekcie pozwany nie wykazał, iż w odniesieniu do naruszenia obowiązku utrzymania zapasów przesłanki te nie występowały i brak było podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary. Powód przyznał, iż Prezes URE zbadał przesłanki odstąpienia od wymierzenia kary tylko w odniesieniu do naruszenia z art. 10 ust.1e pkt 2 Pe. Nie zgodził się jednak z oceną, że w przypadku naruszenia art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe nie zostały spełnione obie wymienione w art. 56 ust. 6a Pe przesłanki odstąpienia od wymierzenia kary. Zdaniem powoda ze sposobu funkcjonowania kotłowni wynika, że realizacja obowiązku ustawowego w żadnej mierze nie była zagrożona. Dodatkowo powód zarzucił Prezesowi URE błędną ocenę przesłanki zaprzestania naruszenia prawa. Wskazał, że o braku zapasów oleju opałowego w dniu 18 stycznia 2018 r. Prezes URE dowiedział się z odpowiedzi powoda na wezwanie do wypełnienia formularza dotyczącego zapasów i analizy otrzymanych wyjaśnień. W ocenie pozwanego oznaczało to, że przesłanka zaprzestania naruszenia nie została spełniona. Powód podniósł, że akceptacja takiego stanowiska oznaczałaby, iż skorzystanie z art. 56 ust. 6a Pe nigdy nie byłoby możliwe i nadal trwał stan naruszenia prawa przez powoda. Zauważył, że w zaskarżonej decyzji nie wyjaśniono, jakich działań powód nie wykonał, żeby przywrócić stan zgodności z prawem. Powód podkreślił, iż przekazane informacje odpowiadały

zakresem wymaganiami art. 10 ust.1e Pe, a od dnia 6 lutego 2018 r. naruszenie w zakresie ilości zapasów oleju napędowego już nie występowało. Nie było więc podstaw do kierowania do Prezesa URE informacji o obniżeniu ilości zapasów paliw i wykonywanie przez Przedsiębiorcę obowiązku określonego w art. 10 ust. 1e Pe po przeprowadzeniu kontroli byłoby bezprzedmiotowe. W świetle powyższego powód stwierdził, że na skutek niewłaściwego zastosowania art. 56 ust.6a Pe Prezes URE uznał, iż w sprawie nie zaistniały przesłanki uzasadniające odstąpienie od wymierzenia kary z tytułu naruszenia określonego w pkt 2 zaskarżonej decyzji. Przedstawione okoliczności uzasadniają stanowisko, że Przedsiębiorca dopuścił się czynu o znikomej szkodliwości, zrealizował obowiązek posiadania zapasów paliw i stan naruszenia prawa nie istnieje, co powinno skutkować uznaniem, że w odniesieniu do obu stwierdzonych naruszeń istnieją przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 6a Pe.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany wskazał, że na powodzie jako przedsiębiorcy energetycznym ciężą obowiązki określone w art. 10 ust.1 Pe w zw. z przepisami Rozporządzenia oraz art. 10 ust 1e pkt 2 Pe. Wskazał na określony w przepisach ustawy obligatoryjny termin do przekazania tej informacji. Prezes URE powołał się na ustalenia dokonane na podstawie zebranego w postępowaniu administracyjnym materiału dowodowego. Podkreślił, że Rozporządzenie dotyczy zapasów węgla kamiennego i brunatnego oraz oleju opałowego. Utrzymywanie przez przedsiębiorstwo energetyczne zapasu innego rodzaju paliwa nie stanowi wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 Pe. Okoliczność zgromadzenia przez powoda innego zapasu paliwa została natomiast uwzględniona w wymiarze kary. Pozwany wskazał również na ustalenia dotyczące niewykonania przez powoda obowiązku określonego w art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe. Stwierdził, że w sprawie zostały spełnione przesłanki do nałożenia na powoda kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 2 Pe. Podkreślił, że ukształtowana na gruncie ww. przepisu odpowiedzialność ma charakter obiektywny, wynikający z samego faktu stwierdzenia naruszenia prawa, niezależny od winy podmiotu zobowiązanego. W odniesieniu do zarzutu nie zastosowania art. 56 ust. 6a Pe i nie odstąpienia przez Prezesa URE od wymierzenia kary, pozwany wskazał, że w przypadku czynu z pkt 1 decyzji niedobór zapasów oleju opałowego wynosił 13,41%, a zapas został uzupełniony dopiero po 19 dniach, zamiast 48 godzin. Nie można więc mówić o znikomej szkodliwości czynu i nie zostały spełnione przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary. W przypadku naruszenia, o którym mowa w pkt 2 decyzji Prezes URE stwierdził, że nie została zrealizowana przesłanka wykonania obowiązku w terminie ustawowym. Pozwany nie zgodził się z oceną, że stopień szkodliwości czynu powoda był znikomy oraz, że opóźnienie w przekazaniu informacji, o której mowa w art. 10 ust. 1e Pe nie miało negatywnego wpływu na monitorowanie przez Prezesa URE realizacji obowiązku utrzymywania zapasów paliw. W ocenie pozwanego brak więc było podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary zgodnie z art. 56 ust. 6a Pe. Pozwany zwrócił uwagę na niski wymiar kary, która stanowi zaledwie (...) przychodu przedsiębiorcy z działalności koncesjonowanej osiągniętego w 2017 r.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Prezes URE, pismem z dnia 17 stycznia 2018 r. w ramach wykonywania swoich obowiązków ustawowych, działając na podstawie art. 28 w związku z art. 10 ust. 1 Pe – wezwał m.in. Przedsiębiorcę do przedstawienie informacji dotyczących realizacji obowiązku utrzymywania zapasów paliw w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej i ciepła do odbiorców, określonej zgodnie z rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2003 r. w sprawie zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych według stanu na dzień 18 stycznia 2018 r. na formularzu pt. „Informacja o posiadanych zapasach paliw wg stanu na dzień 18 stycznia 2018 r.”, dla każdego z miejsc wytwarzania ciepła eksploatowanych przez Przedsiębiorcę w ramach wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej. (k.1-2 akt adm.)

W odpowiedzi na ww. wezwanie, pismem z dnia 29 stycznia 2018 r., znak: (...), Przedsiębiorca przekazał wypełnione ww. formularze, z których wynika, że według stanu na dzień 18 stycznia 2018 r., w jednym z eksploatowanych przez niego źródeł wytwarzania ciepła - kotłowni zlokalizowanej we W. przy ul. (...), w której ciepło pochodzi z przetwarzania oleju opałowego i pelletu w dwóch kotłach wodnych występował niedobór oleju opałowego w ilości 0,389 Mg. (k.4-10 akt adm.) W piśmie wyjaśniono, że źródło ciepła zlokalizowane przy ul. (...) jest kotłownią lokalną niskotemperaturową. Obecnie podstawowym kotłem jest kocioł opalany biomasą - pelletem drzewnym. Począwszy

od sezonu grzewczego 2015/2016 Przedsiębiorca sukcesywnie zwiększa udział ciepła produkowanego z biomasy, zmniejszając ilość ciepła produkowanego z oleju opałowego. W okresie od listopada do marca roku następnego podstawowym paliwem w kotłowni jest pellet, natomiast ilość ciepła produkowanego z lekkiego oleju opałowego jest ilością uzupełniającą zapotrzebowanie na ciepło z ww. kotłowni. Przedsiębiorca oświadczył, że niedobór oleju opałowego, który wystąpił na dzień 1 stycznia 2018 r. miał charakter przejściowy. Przedsiębiorstwo posiada umowę na dostawę oleju do kotłowni przy ul. (...) z firmą (...) spółka z o.o. z siedzibą w K. zapewniającą dostawę paliwa w ilości 34 980 litrów, czyli z założoną znaczną rezerwą w stosunku do planowanego zużycia w okresie grzewczym. Zgodnie z postanowieniami ww. umowy dostawca jest zobowiązany do realizacji zamówienia w ciągu 48 godzin od zgłoszenia przekazanego telefonicznie przez przedstawicieli (...) spółki z o. o. we W.. Przedsiębiorca stwierdził, iż w sytuacji gdy źródło ciepła posiada dwa kotły mogące pracować jednocześnie, jak również niezależnie od siebie oraz przy realizowanych na bieżąco dostawach dwóch rodzajów paliw na podstawie zawartych umów, zapewniona jest ciągłość dostarczania ciepła odbiorcom zasilanym z kotłowni lokalnej przy ul. (...) we W..

Pismem z dnia 24 kwietnia 2018 r., znak: (...) (...), Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, w związku z ujawnieniem nieprawidłowości polegających na nieprzestrzeganiu obowiązku utrzymywania zapasów paliw w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do odbiorców, określonej zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia. Wezwał również Przedsiębiorcę do przedstawienia szczegółowych wyjaśnień, złożenia wniosków dowodowych oraz przesłania uwierzytelnionych kopii dokumentów mających związek ze sprawą. (k.12 akt adm.)

W odpowiedzi na powyższe Przedsiębiorca pismem z dnia 7 maja 2018 r. wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary z uwagi na znikomy stopień szkodliwości czynu. Wskazał, że zapas oleju opałowego został uzupełniony w dniu 6 lutego 2018r. (k.21 akt adm.)

Pismem z dnia 19 maja 2018 r., znak: (...) (...) (...) Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego oraz poinformował o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym i złożenia dodatkowych uwag i wyjaśnień, w siedzibie URE w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. (k.19 akt adm.)

Postanowieniem z dnia 16 lipca 2018 r. nr (...) (...) (...), Prezes URE podjął zakończone w dniu 19 maja 2018 r. postępowanie dowodowe prowadzone w sprawie wymierzenia Przedsiębiorcy kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 2 Pe ze względu na konieczność analizy zakresu naruszeń prawa zawartych w ww. przepisie, gdyż po analizie dokumentów zgromadzonych w toku postępowania zakończonego w dniu 19 maja 2018 r., znak: (...) (...) (...), zaistniała konieczność rozstrzygnięcia, czy Przedsiębiorca naruszył jedynie obowiązek utrzymywania zapasów paliw w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do odbiorców, o którym mowa w art. 56 ust. 1 pkt 2 Pe, czy też naruszył pozostałe wynikające z ww. przepisu obowiązki, tj.: obowiązek uzupełniania zapasów paliw w terminie, o którym mowa w art. 10 ust. 1b lub 1c Pe, obniżył zapasy paliw w innych przypadkach niż wymienione w art. 10 ust. 1a Pe lub naruszył obowiązek przekazywania informacji, o których mowa w art. 10 ust. 1e Pe. (k.30 akt adm.)

W odpowiedzi na ww. zawiadomienie Przedsiębiorca pismem z dnia 28 lipca 2018 r., znak: (...), wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Powód wyjaśnił, że całkowita ilość paliwa tj. oleju opałowego i pelletu razem wziętych w przeliczeniu na olej opałowy przekraczała zapas wymagany przez przepisy Rozporządzenia, zatem dostawy ciepła nie były zagrożone (k.14-15 akt adm.)

Z informacji przekazanych w toku postępowania administracyjnego wynika, że przychód Przedsiębiorcy z działalności koncesjonowanej w zakresie wytwarzania ciepła w 2017 r. wyniósł (...)zł. Zysk finansowy netto w 2017 r. wyniósł (...)zł. (k.22 i k. 25-28 akt adm.)

Pismem z 8 sierpnia 2018 r., znak: (...) (...) (...) Prezes URE ponownie zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego, możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz złożenia dodatkowych uwag i wyjaśnień, w siedzibie URE w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, które zostało doręczone Przedsiębiorcy w dniu 17 sierpnia 2018 r. Przedsiębiorca nie skorzystał z przysługującego mu prawa do

zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym i złożenia dodatkowych uwag i wyjaśnień. (k.32-33 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zebranego w postępowaniu administracyjnym, który w postępowaniu sądowym nie był kwestionowany przez żadną ze stron postępowania.

Na podstawie dokonanych ustaleń Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W sprawie bezsporne jest, że według stanu na dzień 18 stycznia 2018 r. U Przedsiębiorcy występował niedobór zapasu paliwa (oleju opałowego) w stosunku do poziomu wymaganego, określonego zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 3 ust. 1 pkt 1 lit c rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 12 lutego 2003 r. w sprawie zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych dla źródła ciepła - kotłowni niskotemperaturowej zlokalizowanej we W. przy ul. (...). Rozmiar niedoboru paliwa wynosił 0,389 Mg, co odpowiadało 13,41% zapasu paliwa w stosunku do ilości wynikającej z Rozporządzenia. Przedsiębiorca z własnej inicjatywy nie przekazał Prezesowi URE informacji o obniżeniu stanu zapasów paliwa dla wskazanego wyżej źródła ciepła oraz o sposobie i terminie ich uzupełnienia wraz z uzasadnieniem według stanu na dzień 18 stycznia 2018 r. w terminie przewidzianym w przepisach Prawa energetycznego. Sąd mając na uwadze, że w odwołaniu powód nie kwestionował powyższych ustaleń dotyczących stanu faktycznego, na podstawie art. 230 k.p.c. uznał te okoliczności faktyczne sprawy za przyznane.

W zaskarżonej decyzji Prezes URE orzekł w pkt 1, że Przedsiębiorca nie przestrzegając obowiązku utrzymywania zapasów paliw w przedstawiony wyżej sposób naruszył obowiązek wynikający z art. 10 ust.1 Pe, w pkt 2, że Przedsiębiorca nie przestrzegając obowiązku przekazania informacji o obniżeniu ilości zapasów w wymienionym wyżej źródle wytwarzania ciepła oraz o sposobie i terminie ich uzupełnienia wraz z uzasadnieniem naruszył obowiązek określony w art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe, a w pkt 3 wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 12 000 zł.

W odwołaniu powód zaskarżył decyzję Prezesa URE w części dotyczącej pkt 3, t. j. wyłącznie w zakresie wysokości nałożonej na Przedsiębiorcę łącznej kary pieniężnej. W rozpoznawanej sprawie przedmiotem oceny Sądu mogły więc być jedynie zarzuty powoda dotyczące wymierzonej Przedsiębiorcy w pkt 3 zaskarżonej decyzji kary pieniężnej.

Zdaniem powoda w sprawie, zarówno w przypadku naruszenia z pkt 1 jak i z pkt 2 decyzji wystąpiły przesłanki do zastosowania przez Prezesa URE przewidzianej w art. 56 ust. 6a Pe instytucji odstąpienia od wymierzenia Przedsiębiorcy kary pieniężnej. Zgodnie z przepisem art. 56 ust. 6a Pe Prezes URE może odstąpić od nałożenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Z pisma powoda z dnia 25 lipca 2018 r. wynika, iż Przedsiębiorca przyjął, że jeżeli posiada nadmiar paliwa w postaci pelletu, to spełnił obowiązek posiadania odpowiedniej ilości paliwa dla danego źródła ciepła i nie doszło do nieprawidłowości w zakresie obowiązku utrzymywania zapasów paliw oraz do zagrożenia utrzymania ciągłości dostaw do odbiorców. Powoływał się ponadto na postanowienia umowy na dostawę paliwa, zgodnie z którą dostawca jest zobowiązany do dostarczenia brakującej ilości oleju opałowego w terminie 48 godzin. Wskazać należało, że obowiązek utrzymywania przez przedsiębiorców energetycznych, wytwarzających energię elektryczną lub ciepło zapasów paliw w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców został sformułowany przez ustawodawcę w art. 10 ust. 1 Pe w sposób jasny i precyzyjny. W powołanym przepisie ustawodawca nie pozostawił przedsiębiorcom energetycznym możliwości podejmowania decyzji w zakresie wyboru paliwa, które ma być składowane w celu trzymania ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców. Na potwierdzenie stanowiska o braku możliwości wyboru rodzaju utrzymywanego w zapasie paliwa wystarczy wskazać przepisy § 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 3 ust. 1 pkt 1 lit c rozporządzenia w sprawie zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych dla źródła ciepła, w których jest mowa o oleju opałowym a nie innym paliwie. Treść odwołania wskazuje, iż powód ma świadomość, jaki jest cel określonego w art. 10 ust. 1 Pe obowiązku. Z powyższego wynika, że wbrew obowiązkowi wynikającemu z przepisów prawa Przedsiębiorca świadomie podjął decyzję o dopuszczeniu do niedoboru oleju opałowego i uznał, że objęty ochroną w art. 10 ust. 1 Pe interes odbiorców ciepła w postaci utrzymania ciągłości dostaw nie jest zagrożony. Skoro więc Przedsiębiorca bez upoważnienia ustawowego samowolnie przyjął założenie, że mimo, iż nie posiada odpowiedniego zapasu oleju opałowego, z uwagi na posiadanie dużej

ilości innego paliwa nie dojdzie do naruszenia obowiązku utrzymania zapasów i zagrożenia utrzymania ciągłości dostaw ciepła do odbiorców, w ocenie Sądu brak podstaw do uznania, że szkodliwość czynu powoda była znikoma. Wskazane działanie powoda ewidentnie stanowiło naruszenie obowiązku wynikającego z art. 10 ust. 1 Pe, którego nie może uzasadniać fakt posiadania wystarczającej w ocenie powoda ilości innego paliwa. Jak trafnie wskazywał Prezes URE, na podmiotach wykonujących koncesjonowaną działalność gospodarczą, zgodnie z art. 355 § 2 k.c. ciąży obowiązek dołożenia szczególnej staranności w zakresie jej prowadzenia. Wobec tego, iż poziom staranności wymaganej od powoda jest wyższy niż przeciętny, powód powinien mieć świadomość, że nie może samowolnie wybierać, w jaki sposób może realizować nałożone na niego w ustawie obowiązki. Ze znajdujących się w aktach sprawy informacji wynika, że w źródle ciepła powoda funkcjonują dwa kotły, pracujące równolegle i niezależnie od siebie. Powód jednak nie twierdził i nie wykazał, że kotły mogły być zamiennie opalane dwoma rodzajami paliwa i w przypadku awarii kotła opalanego pelletem możliwe było łatwe i szybkie przestawienie kotła na olej opałowy na opalanie pelletem, którego zapasy były duże. Powoływane przez powoda ustalenia umowy, dotyczące możliwości dostarczenia oleju opałowego w ciągu 48 godzin nie stanowią wystarczającej gwarancji, że w przypadku awarii kotła opalanego pelletem utrzymanie ciągłości dostaw ciepła dla odbiorców powoda będzie zapewnione. Bezpodstawne i nie posiadające umocowania w przepisach prawa działanie powoda miało charakter lekkomyślny i demoralizujący dla innych przedsiębiorców wykonujących działalność koncesjonowaną. Również z tego względu nie można uznać, że stopień szkodliwości stwierdzonego naruszenia był znikomy. Podnoszona przez powoda okoliczność posiadania nadmiaru innego paliwa z uwzględnieniem wartości opałowej oleju opałowego może mieć jedynie pewien wpływ na wysokość nałożonej decyzją kary pieniężnej. Jak jednak wskazano, nadmiar zapasów określonego rodzaju paliwa nie jest dowodem, że ciągłość dostaw ciepła lub energii elektrycznej będzie utrzymana. W tej sytuacji, nawet, gdyby uznać, że powód zaprzestał naruszania, brak podstaw do uznania, iż w odniesieniu do naruszenia obowiązku wynikającego z art. 10 ust. 1 Pe zostały spełnione obie przesłanki warunkujące możliwość odstąpienia od wymierzenia kary.

Przedstawione wyżej stanowisko dotyczące stopnia szkodliwości czynu powoda ma również zastosowanie w odniesieniu do przypadku naruszenia obowiązku wynikającego z art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe. Z informacji znajdujących się w aktach sprawy wynika, że w dniu 28 grudnia 2017 r., kiedy przeprowadzono inwentaryzację paliw, zapas oleju opałowego powoda wynosił 2,801 Mg. W okresie do 18 stycznia 2018 r. dostarczono do powoda 3,956 Mg oleju opałowego (k.4 akt adm.). Mimo to w dniu 18 stycznia 2018 r. stan zapasów oleju opałowego był poniżej normy i wynosił 2,512 Mg. Z powyższego wynika, że zużycie oleju opałowego w źródle ciepła powoda było duże i stan zapasów szybko się kurczył. Na podstawie informacji zawartych w aktach sprawy nie można ustalić, w jakiej dacie rozpoczęło się u powoda obniżanie ilości zapasów paliwa poniżej wielkości określonych w przepisach Rozporządzenia. Bezsprzecznie jednak Przedsiębiorca nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe w ciągu trzech dni od dnia 18 stycznia 2018 r. czyli w terminie określonym w art. 10 ust. 1f Pe. Powód zawiadomił Prezesa URE o stanie zapasów oleju opałowego na dzień 6 lutego 2018 r. w piśmie z dnia 7 maja 2018 r. (k. 21 akt adm.) Skoro powód nie wykonał obowiązku informacyjnego w terminie trzech dni od powstania niedoboru, oznacza to, że powód nie wykonał przewidzianego w art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe obowiązku. Przekazanie informacji po upływie terminu jego wykonania nie może być uznane za wykonanie obowiązku lub zaprzestanie naruszania, które z uwagi na upływ czasu ma w tym przypadku charakter nie odwracalny. Ponadto wskazać należy, że niezwłoczne, najpóźniej w trzecim dniu, przekazywanie informacji o obniżeniu ilości zapasów paliw poniżej wielkości określonej w Rozporządzeniu oraz o sposobie i terminie ich uzupełnienia z uzasadnieniem ma wpływ na wykonywanie przez Prezesa URE obowiązków nałożonych w ustawie oraz realizację celów ustawowych, w tym zabezpieczenie bezpieczeństwa energetycznego kraju. Niewykonanie przez powoda obowiązku określonego w art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe w zw. z art. 10 ust. 1f Pe ma negatywny wpływ na prawidłową realizację przez Prezesa URE jego obowiązków i uniemożliwia prawidłową reakcję na powstanie zagrożenia naruszenia celu w postaci zapewnienia utrzymania ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców, w tym do odbiorców ciepła od powoda. Przekazanie wskazanych w art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe informacji po upływie terminu ustawowego jest bez znaczenia dla osiągnięcia celu ustalenia terminu na przekazanie tych informacji i nie może być uznane za wykonanie obowiązku. W tych okolicznościach brak podstaw do uznania, że stopień szkodliwości czynu powoda był znikomy. Nie można więc zgodzić się z twierdzeniem powoda, że w przypadku

niewykonania obowiązku określonego w art. 10 ust. 1e pkt 2 Pe spełnione zostały przesłanki uzasadniające odstąpienie od wymierzenia powodowi kary.

Wobec tego brak było podstaw do uznania, że w sprawie spełnione były, wymienione w art. 56 ust. 6a Pe przesłanki umożliwiające Prezesowi URE odstąpienie od wymierzenia powodowi kary. Podkreślenia wymaga, że w art. 56 ust. 6a Pe ustawodawca nie nałożył na Prezesa URE obowiązku odstąpienia od nałożenia kary w przypadku ustalenia, że spełnione zostały określone w tym przepisie przesłanki. Skoro Prezes URE nie ma obowiązku skorzystania z instytucji odstąpienia od nałożenia kary i ma możliwość wyboru w tym zakresie, nie można stawiać pozwanemu zarzutu, iż nie skorzystał z możliwości, w przedmiocie której uprawniony jest do wydania decyzji w granicach swobodnego uznania administracyjnego. Z tego względu możliwe jest uznanie, że Sąd również nie jest uprawniony do kwestionowania prawidłowości wydanej w tym zakresie decyzji Prezesa URE. Ponadto, zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2019 r. sygn. akt I NSK 95/18, Prezes URE ma prawo wymierzyć sankcję nawet, gdy stwierdził, że naruszenie było nieznaczne.

Po zapoznaniu się ze stanowiskami stron, Sąd uznając, że w świetle przytoczonych przez strony twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych przeprowadzenie rozprawy nie było konieczne, na podstawie art.148¹ § 1 k.p.c. rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, wobec braku podstaw do uwzględnienia oddalił odwołanie, jako bezzasadne - art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.